

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله رب العالمين و صلى الله علي سيدنا محمد و آله الطاهرين

موضوع بحث: دعا در محور توحید (4/8/1390)

روز جمعه، مصادف با شهادت امام جواد (علیه السلام) است.

يك روايتي را از كتاب شريف كافي، جلد دوم، صفحه 534 مي خوانم؛

«مُحَمَّدُ بْنُ يَحْيَى عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدٍ بْنِ عِيسَى عَنْ الْحُسَيْنِ بْنِ سَعِيدٍ عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ الْفُضَيْلِ قَالَ: كَتَبْتُ إِلَى أَبِي جَعْفَرٍ الثَّانِي (ع) أَسْأَلُهُ أَنْ يُعَلِّمَنِي دُعَاءَ فَكَتَبَ إِلَيَّ يَقُولُ إِذَا أَصْبَحْتَ وَ أَمْسَيْتَ اللَّهُ اللَّهُ رَبِّي الرَّحْمَنُ الرَّحِيمُ لَا أُشْرِكُ بِهِ شَيْئاً وَ إِن زِدْتَ عَلَى ذَلِكَ فَهُوَ خَيْرٌ ثُمَّ تَدْعُو بِمَا بَدَأَ لَكَ فِي حَاجَتِكَ فَهُوَ لِكُلِّ شَيْءٍ بِإِذْنِ اللَّهِ تَعَالَى يَفْعَلُ اللَّهُ مَا يَشَاءُ»؛ محمد بن فضيل می گوید به حضرت جواد الائمه (ع) عرض کردم يك دعائي را به ما تعليم دهيد.

اولاً: واقعاً يکي از ابعاد وجودي ائمه طاهرين (عليهم السلام) همين بُعد دعا است، که هم خودشان دعا مي کردند و هم به مؤمنين و شيعیان نحوه ي دعا کردن را ياد مي دادند، کساني که نه به مدرسه و نه به مکتبي رفتند و نه استادي دیدند، اينها بيايند اين دعاهايي که با اين مضامين بسيار بلند است به افراد ياد بدهند.

اين خودش کشف از ارتباط واقعي اينها با خداي تبارک و تعالي دارد. «فَكَتَبَ إِلَيَّ يَقُولُ إِذَا أَصْبَحْتَ وَ أَمْسَيْتَ» حضرت فرمود وقتي صبح مي کني و شام مي کني اين ذکر را بگو «اللَّهُ اللَّهُ رَبِّي الرَّحْمَنُ الرَّحِيمُ» سه بار اسم جلاله را بگو و بعد رحمانيت و رحيميت خداي تبارک و تعالي را مورد توجه قرار بده و بعد هم بگو «لَا أُشْرِكُ بِهِ شَيْئاً».

نکته اين است که غالب دعاهاي ما، حتي در گرفتاريهاي دنيوي، در شدائد دنيوي و مصائب دنيوي، محور دعاها روي «توحيد خداي تبارک و تعالي» است.

اين سائل که به حضرت عرض کرده دعائي را به من بدهيد، ظهور در اين دارد که مشکل دنيوي داشته و الآن در ذيلش حضرت مي فرمايد «وَ إِن زِدْتَ عَلَى ذَلِكَ فَهُوَ خَيْرٌ»؛ حالا من گفتم اين ذکر را بخوان ولي اگر مکرر با خودت بگوئي «اللَّهُ اللَّهُ رَبِّي الرَّحْمَنُ الرَّحِيمُ لَا أُشْرِكُ بِهِ شَيْئاً»، اين خير براي توست.

بعد مي فرمايد «ثُمَّ تَدْعُو بِمَا بَدَأَ لَكَ فِي حَاجَتِكَ»؛ بعد از اينکه اين ذکر را خواندي حاجتت را بگو.

نکته ديگر اين است «فَهُوَ لِكُلِّ شَيْءٍ بِإِذْنِ اللَّهِ تَعَالَى يَفْعَلُ اللَّهُ مَا يَشَاءُ»؛ خيلي مطلب مهمي است. اين کشف از آن سعه ي علمي

حضرت دارد، یعنی شما هر حاجتی داری و هر مشکلی داری، چه مسائل معنوی و چه مسائل مادی، هر چه که هست این ذکر را بگو «يَفْعَلُ اللَّهُ مَا يَشَاءُ».

نکته‌ای که خواستم عرض کنم این است که بسیاری از مشکلاتی که داریم ریشه‌اش به «عدم توحید» برمی‌گردد، ریشه‌اش برمی‌گردد به اینکه ما در واقع مشرکیم ولو به حسب ظاهر می‌گوئیم «أَنَا مِنَ الْمُسْلِمِينَ». چه امراضی که به وجود می‌آید، چه مشکلات مادی که به وجود می‌آید و در رأس آنها؛ مشکلات معنوی.

اگر انسان بخواهد ابتداءً به خدا بگوید که خدایا این مشکل را دارم حل کن، مانعی ندارد. نمی‌خواهیم بگوئیم حل نمی‌شود، ولی این رسم در دعا نیست.

یکی از آداب و حقایق دعا این است که انسان خودش را باید به مرحله توحید برساند و دعا کند، باور کند آن رحمانیت و رحیمیت و ربوبیت به دست خداست، تا اینکه بعداً هم دعا و خواسته‌ی خودش را داشته باشد و خدای تبارک و تعالی او را اجابت کند.